

MAGYAR KURIR

Indúlt Bétsből, Pénteken Augustus 9. dik napján, 1816. dik esztendőben.

B é t s.

Az itt kijött, arany és ezüst pénzt illető *Circularét*, melyről a' múlt kedden röviden emlékeztünk, így adhatjuk elő magyar nyelven: —

Tarifája, a' törvényes fizetésekre való eszközöknek lenni megesmértetett arany és ezüst pénzeknek.

Hogy minden azeránt lehető bizontalanság elháríttassék, hogy a' Státus' kassáiba *Conventziós* pénzel tétetődő fizetéseknél minémű pénznemekkel kelljen tétettetni, és hogy mellyeknek kelljen a' magános emberek által is éppen így elvétettetni: erre nézve az idefoglaltatott 's 6 Felsőge által helybehagyatott *Tarifa* közönségesen kihirdettetik, a' melyben mind azok az arany és ezüst pénzek, mellyeknek törvényesen járni szabad, azoknak meghatározottatott betsekkel egyetemben befoglaltatva vagynak; 's a' melyben találtató határozásokhoz tehát valamint a' közönséges kassák, úgy a' magános személyek is, magokatalkalmaztatni tartoznak. Béts, Jul. 27. dikén, 1816. —

Báró *Hochkircheni Reichman Augustin*, Kormányszéki Vice-Elölülő.

Báró *Werner Károly*, Kormány-
széki Tanácsos 's Cancellariai
igazgató.

T a r i f á j a

Mind azoknak az arany és ezüst pénzeknek, a' mellyeknek törvényesen járni szabad: —

Arany pénzek, a' magok nehézségek és betsek szerint:

Hatvan aranygrános, Cs. K. Austriai és Kormötzi egygyes (*Simpla*) arany — — — 4 fl. 30 kr.

Két annyis —, kettős (*Dupla*) arany — — — 9 fl. — „

Három arany és 11 grán nehézségű Cs. Kir. Austriai Belgiumi egész *Souveraendor* — — — 13 fl. 20 kr.

Egy Arany és 35½ grános nehézségű hasonló, fél *Souveraendor* — — — 6 fl. 40 kr.

Hatvan grános, régi Hollandus arany, ha ép karimájú és telyes nehézségű — — — 4 fl. 30 kr.

Megjegyzés. Mind ezeknek az arany pénzeknek telyes nehézségűeknek kell lenniük. Telyes nehézségűek pedig ezek akkor, ha, tudniillik a' Cs. K. Austriai és Kormötzi egygyes és kettős arany, 's meg a' Cs. Kir. Austriai Belgiumi egész és fél *Souveraendor*, melléjük egy aranygrán adatván, 's mérőserpenyőbe tétetvén, a' mérő nehézség, nehézek, (pondus) az aranyot le nem nyomja, az az, ha a' *melső* nyelv a' villának két ága között a' nehézek felé ki nem üt, vagy legalább a' villa' ágai között megáll; az említett Hollandus-arany pedig akkor, ha ép karimájú lévén, egy melléje adatott gránnal egygyütt, a' mértéket lenyomja, úgy hogy a' villa annak ágai között az arany felé üt ki. A' nem telyes nehézségű aranyok a' közönséges kassákban

éppen nem, hanem csak a' pénzverő és béváltó hivataloknál, vétetnek-el, de csak mint materiaiék.

Ezüst pénzek:

A' Cs. K. Austriai és egyéb Conventiós mértékszerént veretett Species Tallér — — —	2 fl. — kr.
Detto Detto fél Tallér vagy Forint — — —	1 fl. — kr.
Detto Detto 1/2 Tallér — — —	30 kr.
Detto Detto Fej vagy 20 krajtzáros darabok — — —	20 kr.
Detto Detto 17 krajtzáros darabok — — —	15 kr.
Detto Detto 7 krajtzáros darabok — — —	6 kr.
A' Cs. Kir. Austriai, Conventiós mérték szerént veretett 5 krajtzáros darabok — — —	5 kr.
Detto Detto Ezüstgaras — — —	3 kr.
Detto, a' Galliziára nézve a' Conventiós mértékszerént veretett 30 krajtzárosok — — —	30 kr.
Detto Detto — — —	15 kr.
A' Cs. K. Belgiumi egész Koronás Tallérok — — —	2 fl. 12 kr.
Detto Detto fél Kor. Tallér — — —	1 fl. 6 kr.
Detto Detto 1/4 Koron. Tallér — — —	33 kr.

Megjegyzés. — a). A' Montforti, és külömbkülömb. Német Birodalombeli Rendek által, oldalalag fekvő négy-szeletri's fél fontos formára veretett 20 krajtzárosok, mint már külömben is régen visszavetett pénznek, semmi fizetésben el nem vétetnek. — b). A' megsértett vagy megtsonkáltatott pénznek a' közönséges kassáknál el nem vétetnek, hanem csak a' pénzverő és váltó házaknál vétetnek-el, meghatározott árron.

A' múlt postanapoktól fogva naponként kijött Udvari Orvosi tudósításokban olvasuk, hogy valamint maga a' betegágyas Hen-

rika 8 Cs. Fő Hertzegasszonya, úgy a' kisdud Hertzegasszonyka is, kívánt jó állapotban vannak.

Nagy Britannia.

Az Anglusok Madera szigetét, mint gondolatott, azért foglalták vala el az 1709-dik esztendőben, hogy azt a' Frantziák ellen, minthogy Portugallia a' maga Régensének Brasiliába való költözése miatt azt nem elege védelmezhetette volna, megtalmazzák. Hanem a' Parlamentumi beszélgetések, mettyek abban ezen tárgyról a' minapában, kevéssel annak eloslása előtt elő fordultak, egyebet mutatnak, azt tudniillik, hogy az Angliai Országlösték azért foglaltatta-el a' nevezett Portugallus szigetét, hogy annak jovedelméből kivegy a' Lisboai Udvarnak költsönözött summat.

Hogy mitsoda-lábra állott légyen az Anglusok' kereskedésének, fabrikáinak, s minden szorgalmatoskodásának dolga a' békességnek helyreállásatol fogva, elég szomorúan emtegetik az onnet jövő újságok minden napokon. Nem is lehet ez, az ő külső országokkal való mostani kereskedésbéli összsetsatoltatására nézve, másképpen. Már jó iltéje, hogy nyilván irták a' közönséges levelekben, hogy az Orosz Országlösték által kiadatott új Tarifa igen kevéssel tette jobbá reájok nézve az ottvaló kereskedésbéli kinézést, mint mikor az ott legnagyobb megszorítva volt. Hogy a' Belga köz nép az Anglus portekának oda való bévítettetését, melly nebezen szenvedje, már példát hoztak reá-elő az újságok, azt tudniillik, hogy *Gentben*, a' dolog nélküli beverő nép a' maga tulajdon portekáit, a' mik Angliai eredetűek voltak, rakásra hordván megégette. Fr. országban az idegen fabrikák' szerzeményeit már az egész országban mind összekeresni és elfoglalni (konfiskálni) kellett volna, ha szokot azoknak tulajdonosai Juliusnak 1-ső napjáig az or-

szágból ki nem küldötték. Hogy meg nem történt a' dolog, csak az okozta, hogy a' Király a' kiszabottidőt két hónapokkal megtoldotta: hanem eltelve a' két hónapok, azután akár mi e'féle idegen portékát, posztót, flanelt 's a' többi, megtalálnak, mind elveszik. Spanyol országban még régebben és szorosabban fennáll az Angliai fábrikásokat felettébb nagyon érdeklő tilalom. Most azt írják *Barcellonai* levelezőik után a' Párisi újságok, hogy onnét (*Barcellonából*) egy Követség ment *Madridba* a' Királyhoz, oly kérelemmel, hogy az Anglus kereskedő portékáknak bévitettetése' eleibe, melly által a' Spanyolok' nemzeti industriája megölettetik; tegyen gátat. A' *Katoloniának* külfömbkülömb pontjain összegyülekezett fegyveres seregek parantsolatot kaptak, hogy mennyenek közelébb a' tenger' partjaihoz, azért, mint némellyek erősítik, hogy akadályoztassák meg a' tiltott portékáknak titkos úton való bévitettetését.

A' mi Angliának Napnyúgoti Indiai (az *Amérikai* szigetekkel való) kereskedését illeti, hogy melly fontosok 's betsesek legyenek ebben a' tekintetben ezek a' szigetek, ilyen megjegyzések által terjeszti egy Anglus újságíró a' nemzet' szemei eleibe: —

„A' mi régi plántatartományainkban, úgy mond, 634096, azokban pedig, a' mellyeket mostanság nyertünk, 136,000 Szeretsen rabszolgáink vannak. Ha mi ezeket átaljában vesszük, 's egyegy embert csak 70 font Sterlingre betsülünk is, 53,906,720 font Sterlingből álló kapitális jön ki belőlök. A' föld, a' melly rész szerint ezek által műveltetik, rész szerint még miveletlen áll, régi plántatartományainkban legalább 28,001,718, az újakban 14,000,000 font Sterlingekre betsülhetetik. —

„Az esztendőnként való termést, régi plántatartományainkban 18,516,550, az

újakban is legalább 3,980,132 font Sterlingre tehetni. —

„Ha mi, így szoll a' nevezett levél, a' mi plántatartományainknak felfordulását megengednők, ennek vége a' lenne, hogy kised Státusok formálódnuának belőlök, mellyek az Amérikai Státusoknak természet szerint való szövetségeik lévén, a' kereskedésnek véghetetlen kiterjedését egészen azon Szabad Státusok' részére hajtának, 's az ő tengeri hadi erejeket is legalább 25,000 hajós legényekből álló sereggel nevelnék, a' melly Szabad Státusok megszűnés nélkül oda törekednek, hogy a' Napnyugoti kereskedésnek urává tehessék magokat.

Leicester tartományában, a' legújabb tudósítások szerint, rettenetes gonoszágokat követtek el a' fábrikákban dolgozó emberek; a' tudósításnak megindulásakor már sok makbinát ösztörtök vala.

A' lakosoknak az újságokon való rendkívül nagy kapására nézve, azt hozza elő például egy *Londoni* közönséges levél, hogy ott a' *Leicesteri* utzában most egy tojást mutatnak pénzért. A' nézőknek sokaságát meg lehet itélni abból, hogy magá a' tudósító csak negyedik próbatételek lehetett olyan szerentsés, hogy ennek a' tsudatojásnak megnézésére bémehetett. A' tojásban, a' mi ezt ily nevezetessé tette, belőlök a' haján ezek a' szavak olvastatnak: Napoleon vissza a' jó Európába November' 18-dikán 1816-ban, a' melly szókat, meglehet, hogy valami *Chémiai* mesterséggel étette, itatta, vagy dolgozta belé, valamely ahozértó ember a' tojás' hajának belső részébe. A' tulajdonos, nem tréfálódó de kinevetésre méltó hangon beszéli a' nézőknek, hogy ezt a' tojást Bordeaux városában tojták. —

Arrol a' Párisi levelek által elhírlített dologrol, hogy *Charlotta* a' K. koronaörökös Hertzegaszszony, idő előtt szülvén a' miatt betegségbe esett volna, semmi emlékezet nem

tétetik egygyik Londoni újságlevélben is. Hogy az egészsége még helyre nem állott, e' bizonyos, úgy hogy még a' *Gloucesteri* Hertzeg és a' Királyi Hertzegasszony *Mária* lakadalmába sem jelenhetett-meg, a' melly Jul. 22-dikén ment véghez a' Királyné palotájában. —

A' még *Angliában* lakó *Orleáni* Hertzeg és Hertzegué, a' magok nem régen született leánykájoknak keresztelőjét tartván, fényes gyülekezet volt nállok Jul. 21-dikén. Jelen voltak a' Királyi familiából néhány Hertzegek; a' Régens Princa, két Anglus Minister, a' Frantzia Királyi és egyéb *Bourboni* Házakhoz tartozó Követek. Az *Austriai* Császár ő Felsége' nevében az *Austriai* Cs. K. Követ *Esterházi* ő Hertzegsége vitte véghez a' keresztatyai foglalatóságot. Ez a' fényes pompa a' *Twickenhami* kastélyban ment véghez, a' hol laknak a' nevezett Frantzia Királyi Hertzeg és Hertzegasszony. Jelen volt a' keresztelőn az oda való Protestans Pap is, ki a' tsetsemőt a' maga Ekklesiája keresztelő könyvibe beírta.

A m e r i k a.

Azon kivándorlott Frantziák eránt való tiszteletét, a' kik *Philadelphian* tartózkodnak, azzal mutatta-meg Május' 2-dikán a' *Philadelphiai*, de hasonlóképpen Frantzia eredetű lakosoknak egy társasága, hogy a' *Szabad Kémiverek'* szálájában egy fényes bált adott nékiek, a' hol ők 80-nan voltak jelen. Azon híres katonák 's egyebek között, a' kik ezen megtiszteltetésben részesültek, név szerént említettnek, *Grouchi*, *Clauzel*, *Lefebvre - Desnouettes*, Gróf *Regnauld de St. Jean d'Angely*, 's ennek fia, és több más nevezetes emberek. Sok jeles pobarköszönések fordultak elő.

Megjegyzésreméltó, így ír a' tudósító, hogy *Grouchi* Grófnak, *Bonaparte* József pedig csak Sir *Bonaparte* Józsefnek nevezetik.

Frantzia Ország.

Azoknak a' 38 Frantziáknak mostani lakhelyeiket, kik a' Királynak 1815-ben Jul. 24-dikén költ végzése, 's a' törvényhozó Kamaráknak 1816-ban Jan. 17-dikén hozott törvénye által az országból számkivetettek, minthogy sok újságlevelek hibásan írtak róllok, így számlálja elő a' Párisi Monitör hitelesen: *Felix Lepelletier*, *Excelsmans*, *Fressinet*, *Lamarque*, *Harel*, *Barre*, *Arnaud*, *Pomereul*, *Garreau*, *Merlin de Douai*, *Defermont*, *Bori de Saint Vincent*, *Garnier de Saintes*, *Mellinet*, *Hublin*, *Courtin*, és *Vandame*, részszerént *Brüsszelben*, részszerént az egyéb Belga vidékeken; *Soult* *Düsseldorfban*; *Alix* *Kassel* mellett a' felesége' jószágában; *Maret* (*Bassano*) *Grétzben*; *Marbot* *Frankfurtumban*; *Boulay de la Meurthe* *Koblenzben*; *Mehee de la Fouche* *Konstántzban*; *Thibaudau* *Prágában*; *Carnot* *Warschauban*; *Mouton* *Achenben*; *Piré* az *Orosz* birodalomban, a' hol szolgálathba is lépett; *Regnault* *Philadelphian*; *Arrighi* (*Pádvai* Hertzeg) *Austriában*; *Dejean* (az ifiú) hasonlóképpen ott; *Real* a' tengeren *Amerika* felé; *Bouvier - Dumolard* *Saarbrückenben*; *Durbach* *Austriában*; *Dirat* *Philadelphian*; *Felix-Desportes* *Moguntziában*; *Chuy* *Amerikában*; *Forbin-Janson* *Romában*; *Leborgne* *Angliában*; *Gilly*, *Grouchi*, *Clauzel* és az egygyik *Lallemand* *Amerikában*; *Ameilh*, ugyan oda-felé való útban a' tengeren; a' másik *Lallemand* és *Savary*, a' kik *Maltából* elszöktek, vagy még most is *Smyrnában*, vagy *Persia* felé útban, vagy-nak.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Pesten Augustus 3-dik napján költ levelekben czekeket írják: —

Kit óhajtva várt, és örömmel fogadott, azon Fő Herczegnek majd minden lépéseit figyelmével követi a' két város. E' kevés napok alatt megjegyzésre méltónak tartatik, hogy ő Királyi Fő Herczagsége mindjárt 25-dikén reggel nagy Katona Parolát tartott, mellyre a' Királyi várba minden Generálisok, a' hadi Kormányhoz tartozó Fő Tisztek, 's a' Regimenteknek itt lévő főbb Tisztek fényes pompával jelentek meg. Aznap Pesten a' város' erdejében ebédet adott az eddig volt Hadi Fő Kormányzó Gróf Kollowrath Ó Excellentiája, mellyre Ferdinánd Fő Herczeget megkérte, 's a' Polgári Dicasteriomok Fejeit 's némelly Fő Uraságokat meghívta. A' Fő Vendégnek tiszteletére az ebédlő palota trofeumokkal, 's elmés irásokkal ki volt ékesítve, és a' vidámság' gerjesztésére a' Ns. Eszterházy Regimentnek Bandája zengedezett. Nagy volt a' nép' öszve gyűlése. Kiki nem a' helynek ígéző kellemeit: hanem a' Fő Herczeget kívánta szemlélni. Azért midőn ő Felsőségének, a' Nádor Ispány Ó Császári Fő Herczagségének, és Ferdinand ő Királyi Herczagségének egészségeért itak a' Nagy Vendégek, az egész Publikum részt vett az öröm kiáltásban, és a' belső szózatot kívül százsorosan ekhozta. — Julius 26-dikán vette által Ó Királyi Fő Herczagsége a' hivataljával járó foglalatosságokat, 's annak minden ágaiba új lelket öntött. — Jul. 27-dikén butsút vett Budától Ó Excellentiája Gróf Kollowrath, és elment Prágába, hasonlóképen Tseh Országi Hadi Kormányozónak. — Hetfőn Jul. 29-dikén a' Királyi Fő Herczeg megjelent Pesten a' Nagy Kaszárnya megnézegetésére. Különös tiszteletet, és hálaadást érdemel az ő figyelmetessége; mert nem csak a' szolgálatot tévő Katonaságnak;

nemcsak az Invalidusoknak lakásait megvizsgálta: hanem különösen a' beteg házakat is személyesen megjárta, 's a' betegeknek állapotjokról, az ő tartások módjáról és az egész gondviselésről olly belátó kérdéseket támasztott, hogy illy figyelmetes Fő Kormányzó alatt mind a' szolgálatban lévő, mind a' Nyomorék és beteges Katona az ő állapotjának jobbúlását bizodalmasan reménylheti.

Tudományos Dolgok.

A' múlt 1815 ik Esztendőbeli October' holnapnak 31-dik napján ki jött Magyar Kurir 87. darabjában, az 57. Szám alatt alázatosan jelenttem volt a' két Magyar Hazának az én ki adandó Méh tartásom módjáról eltökélt szándékomat, mellynek kiadására már több esztendőktől oltá sok Üri Rendek által unszoltattam. Mostan ismég ugyan azon alázatossággal jelentem mind a' két Magyar Hazának, mind pedig különösen azon nagy érdemü előre fizető M.gos, N.gos, Fő Tdó, Tek. Nem. Uraságoknak, és Méhekben gyönyörködő Nemzeti Gazdáknak, kik annak világ' eleibe terjesztését az előrefizetés által felszegélleni méltóztatták; és ez utánis méltóztatni fogják, hogy már a' könyv bizonyosan Sajtó alatt legyen, és reménlem, hogy 3 vagy 4 holnap múlván ki fog az alól kerülni a' 3 réz Táblákkal egygyütt, mellyek hasonlóképpen munkában vagynak. Én 8 holnapoktól oltam minden tehetségem szerént munkálkodtam abban, hogy a' könyvnek még ezen a' nyáron hasznát vehesse a' Haza; de mivel az az eránt folytatott szükséges levelezést itt helyben egész bátorsággal, és annak idejében meg kívántatott gyorsasággal nem folytathattam, mellyről minthogy a' kik tehetek volna sem tettek semmit, azért azt egy darab ideig félbe szakítani, sőt a' fel tett tárgyrol is már majd nem egészen lemondani kénytelenittem; a' Nagy Érdemü elő-

re fizető Uraságok tehát méltóztassanak nekem megengedni, hogy a' Könyv, ámbár nem az én hibámból, illy sokáig késik. Mította én ezen szándékomat a' Könyv' kiadásáról a' két Magyar Hazának legelőször jelentettem, már azolta más két nevezetes új Mész Kőnyvekről is tétetett jelentés az újságokban: t. i. az egygyik: Leg újabb 's hasznosabb Mész Kőnyv nevezet alatt 3 Rézre meztett Táblákkal, Wurster szerént, Cz. J. által a' nyomtató Úrnak maga költségén mostanában kerültki a' Sajtó alól. Itten a' Könyv' rostálásának semmi helye nem lévén, éppen csak azt kívántam itten, nem ditsekedésből ugyan, sem mások ótsárlásából, hanem egyenesen az igazság' megvaltásából azoknak kedvekért rövideden jelenleni, kik az én kiadandó Kőnyvem hasznos volta felől bővebb tudósítást várnak tőlem, vagy annak kiadását ennyi új Mész Kőnyvek mellett talán már szükségtelennek is vélik, vagy állittják lenni: hogy ezen úgy nevezett legújabb Mész Kőnyv sokakban meg egyez ugyan az enyimmal, ámbár abban több híjánosság, terhesebb munkák, 's költségesebb eszközök, és némelly tetemes hibákis taláttanak, újság pedig semmitem, mellynek feltalálásával maga a' szerző ditsekedhetne; hanem hogy ezen mostani Új Mész Kőnyvek között, és talán a' jövődöbéliek között is mindenkor legújabb maradván, annál kelendőbb légyen, gondolom azért kapta ezt a' nevezetet. A' második Új Mész Kőnyv melly az én Kőnyvem kihirdettetése után egy holnapal hirdettetettki előre fizetésre. Gazdaságos Méhtartás nevezet alatt, arról leginkább nevezetes, hogy annak a' szerzője Egy kas Méhből 6 Esztendők alatt 1256 fr. nyereséget vett be. Nem ditsekedhetek ugyan én azzal, mint M. G. Úr, hogy egy köpü Méhből 6 esztendők alatt annyi hasznót vettem volna be, mint a' Kőnyvemben is kitettem, nem egy, hanem több köpü Méhekkel kezdettem mindgyárt eleinten a' Méhtartást; hanem ellenben azzal énis di-

tselkedhettem, ámbár arra semmi szükségem nintsen, hogy én sokkal kevesebb számú köpü Méhekből, mint a' mennyire M. G. Úrnak ezen egy kas Méhe 6. esztendők alatt szaporodott. Sokkal több hasznót, sőt ide nem számlálván a' tőkét t. i. 40 öreg köpü Méheket (melly summánál leg alább még fél annyival többre szaporodhatott 6 esztendők alatt M. G. Úrnak az egy kas méhe) hanem tsupán tsak az azokból vett nyereséget, az akkori papiros pénzben 2 ezer forintnál is jóval többet be vettem tsak egy jó esztendőben is, középszerű esztendőkben pedig kettőben mint sem M. G. Úr ugyan azon pénzben 6. esztendők' elfolyása alatt be vett, mellyből ki ki könnyen megítélheti ezen kőnyvnek hasznos voltát, mellyet egy általam fel talált két Osztályú méhes fel diszesít, és a' mellynek mind hasznos, mind pedig szükséges voltát elegendő képen megbizonyittják tsak a' rajzás olly világos jeleinek feltalálásais, mellyekről a' rajzani készülő köpüket egy 's két héttel, vagy legalább harmad nappal; a' rajzani induló Méheket pedig egy 's két vagy legalább fél órával előbb a' kiköltözködések előtt bizonyosan meg lehet esmérni; a' sűrű rajzást könnyű módokkal megzabolázni, és annak idejében hasznosan kormányozni; 's úgy nem különbben olly könnyű módnak a' feltalálása, melly szerént 4 5 akó mézetis egy estve könnyen ellehet minden kár nélkül a' Méhektől szedni 's a' t. mellyek által a' Méh tartásban leg alább két legnevezetesebb, és legterhesebb munkákat, t. i. a' Sűrű rajzást, avvagy rajokra szükséges vigyázást, 's azokkal való bajlódást, és a' méznek elszedését (melly munkáknak megkönnyebbitések végett ámbár ezen tárgyakra egészen meg nem felelnekis, leginkább taláttattakfel a' keutős köpükis) sokkal könnyebbé 's hasznosabbá fogom tenni, mint sem ez ideig voltak Magyar Hazánkban: egy szóval pedig ezen Kőnyv mind azokat szép rendben, 's igen értelmesen elől adva, és az én 16 Esztend-

dőbeli tapasztalásaim által megerősítve, 's tulajdon új találmányaimmal egybe olvadva foglaltja magában, valami tsak boldogult Christ Utól fogva T. Csaplovics Urig jó, hasznos, szükséges, a' józan okosságon épült, 's könnyen végbe vihető a' méhtartásban a' leghíresebb külső Országi Méhészek által feltaláltatott: 's mit ellenben azokban igen terhesnek 's kétségesnek, vagy igen költségesnek, és a' mellett gyakorta károsnak is, vagy legalább haszontalannak lenni találtam avagy tapasztaltam, azokat vagy egészen kibagytam, vagy rövideden mások' Sérélmek nélkül megtzáfoltam, vagy pedig a' hol lehetett, tulajdon tapasztalásaim szerint megjobbitottam, 's némelly új találmányokkal is a' méh tartást meggazdagítottam, és könnyebbé 's hasznosabbá tettem: így tehát már mostanában nem ok nélkül reménlem azt, hogy egy igen könnyű, hasznos, és gyönyörűséges módgyával a' méh-tartásnak fogok a' két Hazabeli méhesgazdáknak kedveskedni az úgy nevezett fennálló fiókos köpükben, melly szerint a' méh tartást mind a' két Magyar Hazában egy igen jeles, hasznos, és állandó részetskéjévé a' mezei gazdaságnak lehessen tenni. Hogy pedig azok a' méhes gazdák is, kik ezen fiókos köpüket magoknak vagy meg nem szereshetik, vagy teljességgel a' közönséges régi egyyes méh-köpüknél, és kasoknál akarnak, vagy bizonyos körülállásaikra nézve kéntelenitettek azok mellett megmaradni, ezen könyvnek valami hasznát vehessek, és ezután nagyobb haszonnal folytathassák a' méhtartást, tehát azoknak kedvéért rövideden ide ragasztottam megjobbitott formában a' régi száma kasokat is a' vélek való hasznosabb bánás' módjáuk rövid leírásával egygyütt: 's úgy nem külömbben a' méhekben gyönyörködőknek kedvéért némelly különös rész szerint hasznos, rész szerint pedig a' méhek tsudálatos természetek vizgálására igen alkalmas köpüket, és sokalnak a' kényszerítésekre az

úgy nevezett kettős köpüket, 's azok eránt való vélekedésemet, és tapasztaláson fundált ítélet-tételemet is, mellyből kiki által láthattya azt, hogy mennyivel, hol, és mikor legyenek azok ezen fenn-álló fiókos köpüknél a' méh tartásban előbb, vagy utóbb valók, alkalmatossabbak vagy sem 's a' többi. Reménlem, hogy egy Földes Uraság, vagy egy méhes-gazda sem fog talákozni, a' ki ezen hasznos könyvnek kiszabott árát, hogy ha minden kitelhető haszon vétellel akarja a' méh tartást folytatni, vagy folytattatni, ezen drágasággal küszködő időkben, a' midőn a' papiros ára tiszszerte, a' nyomtatásbeli költség pedig majd hatszorta nagyobb, mint sem valaha pengő pénzben volt, előre is lefizetni sajnállaná, vagy aztat jövendőben megbánná; sőt előre merém igérni azt is, hogy ezen könnyű és hasznos módgya a' méhtartásnak nem kevesebbé meg fog kinek kinek tétteni, valamint azon Uri Rendeknek mindeniknek különösen meg tettett, kik a' végett mind ekkoráig majd minden esztendőben számosan a' házat meg látogatni méltóztattak, és engemet annak kiadására már több ízben kényszeritettek. Mivel pedig a' nyomtatásbeli költségnek fele része még hátra vagyon, azon okból, és mások' sürgetéséből is szükségesnek találtam az előre fizetés idejét meghosszabbítani: a' kiknek tehát még tettik, és mind magoknak, mind pedig egyszersmind a' Hazának hasznára kívánnak lenni, 6 forintal mostani folyó váltó Czédulákban még a' jövő October' hónapnak az utólyáig a' következő helyeken előrefizethetnek:

Pesten. Eggenberger; és N. Kiss István Könyváros Uraknál. — Pozsonyban. T. Cséptsányi Gábor Prof. Urnál. — Sz. Fejérváron. Lang Adám Könyváros Urnál. — Jász Berényben. Fő Tisz. d. Bána J. Apátur Urnál. — Csányon. T. d. S. Ferencz Pleb. Urnál. — Gyöngyösről. Nagy István Könyváros Urnál. —

nyón. — Tdó. *Hricz Mihály* Pléb. Úrnál. — Egerben. T. *Nánásy Mihály* Tűtor Úrnál. — Miskoltzon T. *Posch Jos.* Archivarius, és *Miskoltzi János* Könyvkötő Uraknál. — Kassán. T. *Wirkner* Orv. Doct. Úrnál. — Rosnyón. *Hofman János* Úrnál. — Debretzenben. Ns. *Csáthy György* Könyvnyomtató és Könyváros Úrnál. — Nagy Váradon. T. *Lonovits Imre* Orv. Doct. Úrnál. — Kolosváron. *Guttman János* Könyváros Úrnál. — Iliokon. T. *Nagy Albert* Hertzei Dir. Úrnál. — A' kiknek tettzik nálom Mező Kövesden.

A' Könyv ezentúl a' Hazának, és azon Nagy Érdemű Hazafiaknak lévén felajánlva, kik azt az előre fizetés által nem annyira magoknak, mint a' Hazának jövődébéli hasznára felsegélteni, és világ eleibe terjeszteni méltóztatták, kiknek érdemes neveiket örök emlékezetnek jelül a' Könyv' utólyán kinyomtatattai is szándékozom: az Érd. Előrefizető Uraságok tehát, kik még ezenutánn fognak arra előrefizetni, a' magok Érd. Neveiket a' Collector Urak által, kihol teszi le a' pénzt, a' ki rendelt holnapnak az utólyáig méltóztassanak nekem megírattai; a' pénzt pedig, melly még ezután fog le tétetni, a' Könyvnyomtatóval kötött alkuszerént csak akkor fogják a' távolabb lévő Collector Urak nekem elküldeni, a' midőn a' Könyv a' kezekben megyen; hanem az új előre szetők szá-

ma eránt előbb el várom a' tudósítást, hogy a' Könyvek elküldésében tudgyam magamat mihez tartani. Irtam Mező Kövesden Szent Jakab havának 15-dik napján, 1816. Esztendőben.

Kalo Péter,
Orv. Tud. Doct.

Elegyes dolgok.

A' Petersburgból Julius' 10-dikén indult levelek pauaszolkodnak, hogy ott négy betektől fogva rendkívül való, félbenemszakadó, és oly nagy szárazság jár, a' milyenre az Északi vidékeken már régen nem emlékeznek. — Londonban Jul. 21-dikén minden templomokban közönséges imátságot tartattak a' sok essőzésnek megszüntésért. — Frantzia országban már jó ideje, hogy elkezdettek imádkozni azért, hogy száraz időt adjon az isten.

Lyonban, a' Gen. Mouton Duvernet' processusa lefolyván, s a' kimondatott halálos ítéletet s a' Megvizsgáló Törvényszek is helybehagyván, őtet ugyan ott Jul. 27-dikén reggel öt órakor agyon lötték.

Az 1816-dik esztendőbeli Patrióták közül azon hármakat, kiket halálra ítélték vala, úgymint Pleigniert, Carboneaut, és Tolleront, Jul. 27-dikén Párisban a' vesztő helyre kivitték, és megölték. Az utzákon és a' vesztő helyen álló sokaság így kiáltozott: *Éljen a' Király!*

Augustus 6-dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltótzedulában 283 5/6 forintot — egy Császári aranyért 13 fl. 12 kr. — egy Hollandus Aranyért 13 fl. 24 krt.

Augustus 7-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzedulában 289 1/6 forintot. — egy Császári aranyért — fl. — kr. — Egy Hollandus aranyért — fl. — krt.

Augustus 8-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzedulában 292 1/2 fl. — egy Császári aranyért 13 fl. 36 kr. — Egy Hollandus aranyért — fl. — kr. adtak.